

แผนเงินบำรุงเชื่อมโยงกับ แผนปฏิบัติการอย่างไร

7 สิงหาคม 2568

งานตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน
กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี

พระราชบัญญัติ
วินัยการเงินการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑”

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ รัฐต้องดำเนินนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้
การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
ทั้งนี้ ตามหลักการรักษาเสถียรภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และหลักความเป็นธรรมในสังคม
และต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
อย่างเคร่งครัด

หมวด ๕
การบริหารงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๓๓ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบริหารงบประมาณรายจ่าย
ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณ
จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อ
ผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เกิดความคล่องตัวและเกิดประโยชน์แก่การดำเนินงานของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขยิ่งขึ้น

“ข้อ ๘ เงินบำรุงที่หน่วยบริการได้รับ จะนำไปก่อหนี้ผูกพันหรือจ่ายได้เพื่อการปฏิบัติราชการของหน่วยบริการ

เงินบำรุงที่หน่วยบริการได้รับสำหรับดำเนินการสร้างหลักประกันสุขภาพ ให้นำไปใช้จ่ายเพื่อดำเนินการด้านการส่งเสริมระบบบริการและคุ้มครองสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพดีถ้วนหน้า

การจ่ายเงินบำรุงในกรณีดังต่อไปนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ประกาศหรือหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนด คือ

(๑) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อปฏิบัติราชการของหน่วยบริการอื่น

(๒) การจ่ายเงินบำรุงในลักษณะเงินค่าตอบแทน หรือเงินตอบแทนพิเศษแก่บุคคลที่ให้บริการ หรือสนับสนุนบริการในงานด้านต่างๆ ดังนี้

(ก) ด้านการรักษาพยาบาล

(ข) ด้านการสาธารณสุข

(ค) ด้านการชั้นสูตรพลศึกษา

(ง) งานด้านอื่นที่กฎหมายหรือกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

(๓) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อเป็นค่าบริการทางการแพทย์ให้แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงานอื่น

ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กรณีส่งต่อ อุบัติเหตุ เจ็บป่วยฉุกเฉิน การบริการผ่าตัดปลูกถ่ายอวัยวะและเนื้อเยื่อ หรือจำเป็นต้องได้รับการรักษาต่อเนื่องตามคำสั่งของแพทย์ผู้รักษา

(๔) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อเป็นค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว หรือลูกจ้างรายคาบ

(๕) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อเป็นค่าจ้างและค่าตอบแทนแก่พนักงานกระทรวงสาธารณสุข

(๖) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

(๗) การจ่ายเงินบำรุงให้แก่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขตามสิทธิประโยชน์

ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

(๘) การจ่ายเงินบำรุงเป็นค่าซ่อมแซม ต่อเติม หรือปรับปรุงบ้านพัก หรืออาคารที่พัก

(๙) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อซื้อครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และยานพาหนะ

(๑๐) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อช่วยเหลือให้แก่บุคลากรด้านสาธารณสุขที่ได้รับความเสียหาย

จากการให้บริการสาธารณสุข

(๑๑) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อสนับสนุนการศึกษาในวิชาชีพที่ขาดแคลน ตามแผนกรอบอัตราค่าจ้างที่ได้รับอนุมัติจาก อ.ก.พ. กระทรวงสาธารณสุข หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี

(๑๒) การจ่ายเงินบำรุงเพื่อการจัดซื้อ จัดจ้าง ในการผลิต หรือจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและยาแผนโบราณ

(๑๓) การจ่ายเงินบำรุงตามที่กฎหมาย ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้จ่ายได้จากเงินบำรุง

การจ่ายเงินบำรุงเพื่อการอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ ๘ (๑) - (๑๓) ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

การจ่ายเงินบำรุงเพื่อดำเนินการจากเงินที่มีผู้บริจาคหรือผู้มอบให้ โดยระบุดัตถุประสงค์หรือไม่ได้ระบุดัตถุประสงค์หรือระบุดัตถุประสงค์ไว้ไม่ชัดเจน รวมถึงเงินผลประโยชน์ที่เกิดจากทรัพย์สินที่ได้รับจากผู้บริจาดดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อ.ช.พ.

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ความสัมพันธ์ระหว่าง

“งบประมาณแผ่นดินบำรุง” กับ “แผนปฏิบัติการราชการ”

แผนงาน/โครงการที่ขอใช้เงินบำรุงจะต้องถูก บรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสะท้อนว่าโครงการนั้น มีความจำเป็นและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอนและหลักการดังนี้:

❖ แผนปฏิบัติการคือการรอบแนวทาง

❖ งบประมาณแผ่นดินบำรุงเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

❖ งบประมาณต้องสัมพันธ์กับผลผลิต/ผลลัพธ์ที่กำหนดไว้

❖ ต้องจัดลำดับความสำคัญและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

❖ แสดงในแผนรวมของหน่วยงาน (Action Plan + งบประมาณ)

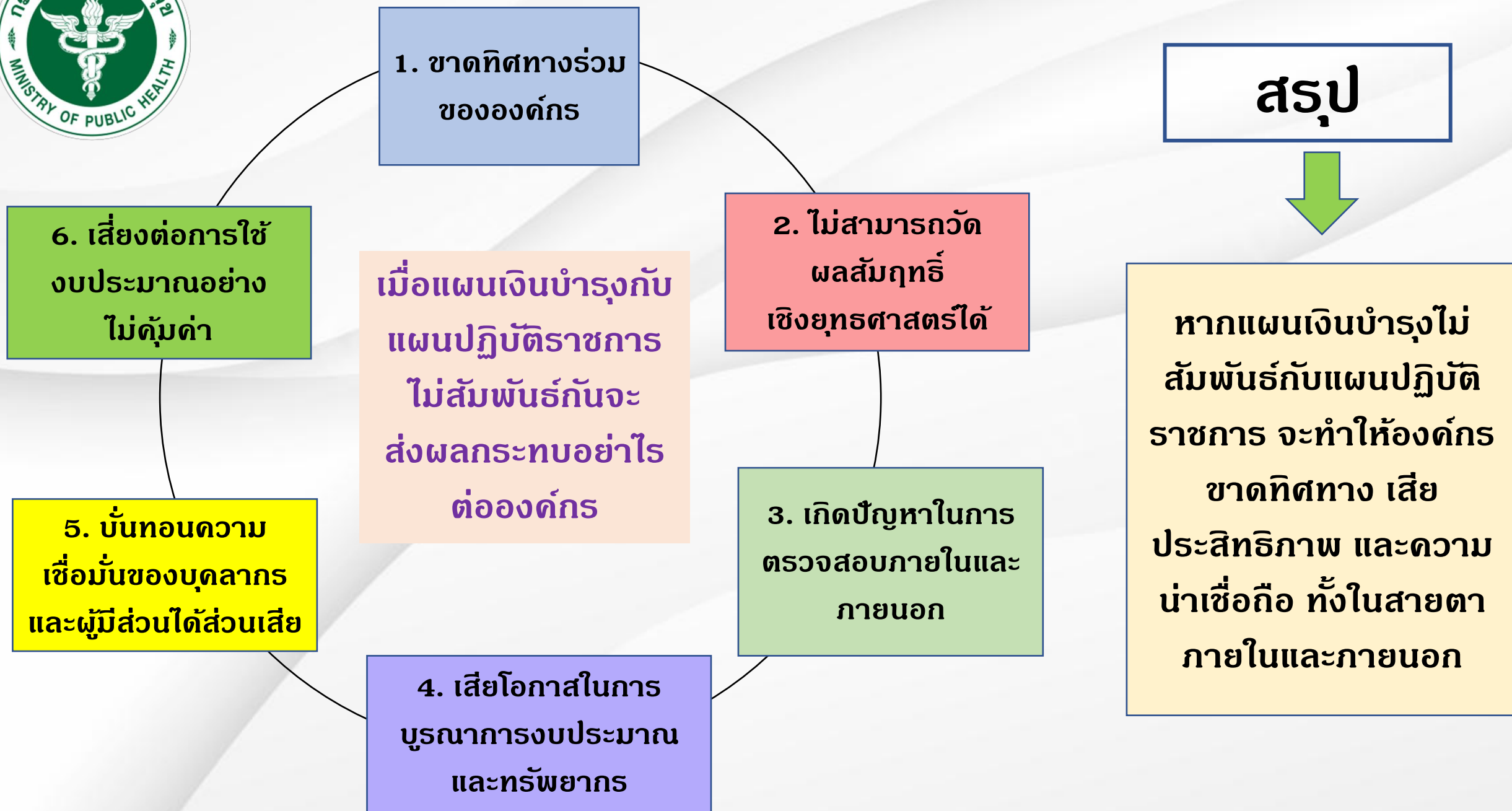
❖ มีการจัดทำ แผนงาน-โครงการรายปี ที่สอดคล้องกับกรอบของแผนปฏิบัติการ

สรุปหลักคิด:

“งบประมาณแผ่นดินบำรุง = เครื่องมือ / แผนปฏิบัติการ = เป้าหมาย”

ต้องสอดคล้องกันทั้งเชิงนโยบาย (ยุทธศาสตร์) และเชิงปฏิบัติ (โครงการ)

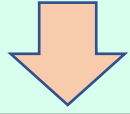
ข้อผิดพลาดการจัดทำแผนเงินบำรุง ไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัตินโยบายมีอะไรบ้าง

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยในการจัดทำแผนเงินบำรุง ที่ไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัตินโยบาย มักเกิดจากความเข้าใจไม่ครบถ้วน การวางแผนที่ไม่เป็นระบบ หรือการใช้จ่ายเงินตามความเคยชิน ซึ่งส่งผลให้แผนงานไม่ตอบสนองต่อเป้าหมายของหน่วยงาน และอาจเกิดปัญหาในการตรวจสอบจากภายใน/ภายนอกได้ มีดังนี้

1. ไม่มีการอ้างอิงยุทธศาสตร์หรือเป้าหมายในแผนปฏิบัตินโยบาย
2. วัตถุประสงค์ของโครงการไม่สอดคล้องกับนโยบายระดับบน
3. แผนโครงการกระจายกระจาย ไม่เชื่อมต่อกับ Action Plan
4. ไม่พบแผนปฏิบัตินโยบายบรรจุไว้ในแผนเงินบำรุง
5. งบประมาณแผนเงินบำรุงกับแผนปฏิบัตินโยบายไม่สอดคล้องกัน
6. ขาดตัวชี้วัด (KPI) ที่สัมพันธ์กับเป้าหมายของแผนปฏิบัตินโยบาย
7. งบประมาณไม่สอดคล้องกับขนาดของกิจกรรม
8. จัดทำแผนเพื่อตอบสนองหน่วยใดหน่วยหนึ่ง โดยขาดการบูรณาการ
9. ไม่มีรายงานผลหรือประเมินความคุ้มค่า
10. ใช้เงินบำรุงเพื่อกิจกรรมที่ไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจ/ระเบียบ

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยใน แผนเงินบำรุง

1. การจัดทำแผนเงินบำรุงไม่สอดคล้องกับแผนบริการ
2. ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน
3. ใช้เงินผิดประเภทหรือผิดวัตถุประสงค์
4. วางแผนไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่จำเป็น
5. ไม่มีการติดตามและประเมินผลแผน
6. จัดสรรงบประมาณแบบไม่ยืดหยุ่น
7. รายงานการเงินไม่ถูกต้อง / ไม่ตรงกับแผน
8. ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านการเงินการคลัง

ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขป้องกัน

การจัดทำแผนเงินบำรุง

- 1.ปัญหา: แผนไม่สอดคล้องกับแผนบริการสุขภาพ / ยุทธศาสตร์
- 2.ปัญหา: ขาดการมีส่วนร่วมจากกลุ่มงาน/ฝ่ายต่าง ๆ
- 3.ปัญหา: ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ / ผิดระเบียบ
- 4.ปัญหา: ลืมหรือไม่รวมรายการค่าใช้จ่ายจำเป็น
- 5.ปัญหา: ขาดระบบติดตามและประเมินผล
- 6.ปัญหา: แผนงบประมาณไม่มีความยืดหยุ่น
- 7.ปัญหา: รายงานการเงินไม่ตรงกับแผน / ลำช้า
8. ปัญหา: เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ด้านแผนงบประมาณ

แนวทางแก้ไข:

- เช็กความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ทุกครั้งก่อนเสนอแผน
- บรรจุโครงการใน Action Plan อย่างเป็นระบบ
- แบนตัวชี้วัดและผลลัพธ์ ที่สอดคล้องกับแผนราชการ
- ประชุมถกแถลง ร่วมกับทีมบริหารหรือคณะกรรมการเงินบำรุง
- ติดตามและประเมินผล เป็นระบบ

